

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om företagssanering samt vissa därtill anslutna lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås vissa ändringar i lagen om företagssanering. Förslaget syftar till att klargöra vilken ställning skulder som har uppstått under saneringsförfarandet skall ha när gäldenären försätts i konkurs efter att saneringsförfarandet har upphört. Sådana skulder skall inte längre betraktas såsom massaskulder i konkurs, utan vara skulder som måste bevakas, även om de skall ha en stark förmånsrätt när det gäller den ordning i vilken borgenärerna skall få betalning. Utredarens och övervakarens fordringar skall likaså vara fordringar som måste bevakas i konkurs, men de skall enligt förslaget betalas före skulder som har uppstått under saneringsförfarandet. Till följd av den förmånsrätt som föreslås för fordringar som har uppstått i anslutning till saneringsförfarandet föreslås också ändring av lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning.

När saneringsförfarandet inleds träder ett betalningsförbud i kraft för gäldenä-

ren. Trots detta förbud skall dock till en arbetstagare som har ett konto i sin arbetsgivares intressekontor betalas ut ett belopp motsvarande de medel som under de tre senaste månaderna innan saneringsförfarandet inledes har avskilts och deponerats på intressekontorskontot.

I propositionen föreslås också ändringar i bestämmelserna om ändring av saneringsprogrammet. Förslaget omfattar också vissa andra preciseringar av förfarandet.

I lagen om återvinning till konkursbo föreslås en bestämmelse om att borgenärernas rätt att yrka återvinning skall kvarstå när saneringsförfarandet följs av konkurs. Samtidigt föreslås att en återvinningstalan som har väcks i anslutning till företagssaneringen skall få fortsättas för konkursboets räkning.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläge, bedömning av nuläget och reformförslag	3
2.1. När företagssanering följs av konkurs	3
Ställningen för skulder som uppkommit under saneringsförfarandet	3
Ställningen för arvode och kostnadsersättning till utredaren	4
Återvinning till konkursbo	5
2.2. Intressekontorsfordringarnas ställning	5
2.3. Vissa andra behov att ändra lagstiftningen	6
3. Propositionens verkningar	6
4. Beredningen av propositionen	6
5. Andra omständigheter som inverkar på propositionens innehåll	7
DETALJMOTIVERING	7
1. Motivering till lagförslagar	7
1.1. Lagen om företagssanering	7
1.2. Lagen om den ordning i vilken borgenärerna skall få betalning	14
1.3. Konkursstadgan	14
1.4. Lagen om återvinning till konkursbo	15
2. Ikraftträdande	16
LAGFÖRSLAG	17
1. Lag om ändring av lagen om företagssanering	17
2. Lag om ändring av lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning ...	20
3. Lag om ändring av konkursstadgan	21
4. Lag om ändring av 2 och 23 § lagen om återvinning till konkursbo	22
BILAGA	23
Parallelltexter	23
1. Lag om ändring av lagen om företagssanering	23
2. Lag om ändring av lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning ...	29
3. Lag om ändring av konkursstadgan	31
4. Lag om ändring av 2 och 23 § lagen om återvinning till konkursbo	33

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Lagen om företagssanering (47/1993), som gör det möjligt att sanera livsdugliga företag i ekonomiska svårigheter, trädde i kraft i februari 1993. Med stöd av de erfarenheter som man har fått av lagen föreslås korrigeringar av vissa missförhållanden i förfarandet. Samtidigt preciseras regleringen något.

Saneringsförfarandet inleds på ansökan av gäldenären eller borgenären, om de förutsättningar som lagen föreskriver är uppfyllda. Sanering anlitas endast när företaget kan väntas bli sanerat genom förfarandet och borgenärerna därigenom kan väntas få bättre betalning för sina fordringar än vad de skulle få i konkurs. För genomförandet av förfarandet förordnas en utredare, som skall göra upp ett detaljerat förslag till saneringsprogram för sanering av företagets rörelse. Av programförslaget framgår vilka skuldregleringar som behövs. Programmet fastställs om borgenärerna godkänner det enhälligt eller genom omröstning. I programmet föreskrivs hur gäldenärsföretaget skall ordna sin verksamhet under programmets giltighetstid samt vilka nya villkor som skall gälla för saneringsskulderna.

Under åren 1993–1997 inlämnades till domstolarna sammanlagt 1945 saneringsansökningar. Under 1997 gjordes 218 ansökningar, vilket innebar att antalet inlämnade ansökningar minskade med 36 % jämfört med året innan. Under åren 1993–1997 fastställdes sammanlagt 663 saneringsprogram. Under samma tid inlämnades till domstolarna över 60 ansökningar om ändring av saneringsprogram.

I propositionen föreslås vissa sådana ändringar i lagen om företagssanering och andra lagar vilka anses nödvändiga och gäller saneringen av företag. Förslagen gäller framför allt frågan vilken ställning skulder som har uppstått under saneringsförfarandet skall ha i konkurs, depositioner i intressekontor samt ändring av saneringsprogram.

2. Nuläge, bedömning av nuläget och reformförslag

2.1. När företagssanering följs av konkurs

Ställningen för skulder som uppkommit under saneringsförfarandet

De betalnings- och indrivningsförbud samt skuldregleringar som föreskrivs i lagen om företagssanering gäller inte skulder som uppkommer efter att saneringsförfarandet har inletts. Enligt 32 § 1 mom. skall gäldenären betala dessa skulder på normalt sätt alltefterstom de förfaller.

För att saneringen skall lyckas är det viktigt att gäldenärens avtalspartners, såsom varuleverantörer och finansiärer, på normalt sätt får betalning för nya prestationer som de fullgör och nya krediter som de beviljar efter att saneringsförfarandet har inletts. Om så inte vore fallet, skulle det vara svårt att få finansiering eller krediter och företagets avtalspartners skulle uppenbarligen inte acceptera andra villkor än kontant betalning. Därför har sådana skulder enligt 32 § 2 mom. samma ställning i konkurs som massaskulder, dvs. de skall i likhet med konkursboets skulder betalas före andra skulder. Denna särställning har dessa skulder om gäldenären försätts i konkurs innan saneringsprogrammet har upphört eller inom tre månader efter att saneringsförfarandet har upphört utan att något saneringsprogram har fastställts.

Justitieministeriet har gjort en undersökning om domstolsbehandlingen av de saneringsansökningar som inlämnades under 1996 (Tilastotietoja yrityssaneerausasioista 24.3.1998). Undersökningen omfattade 340 ansökningar. Av ansökningarna resulterade 63 % (214 fall) i beslut om inledande av företagssaneringsförfarande. I närmare 20 % av dessa 214 fall (42 fall) hade förfarandet upphört utan att något saneringsprogram hade fastställts. I 71,4 % av dessa 42 fall

(dvs. 30 fall) hade gäldenären försatts i konkurs före utgången av januari 1998. I nästan hälften av fallen hade saneringsförfarandet upphört genom att gäldenären hade försatts i konkurs. I de övriga fallen hade gäldenären försatts i konkurs mycket snart efter att saneringsförfarandet hade upphört. Den längsta tid som gått mellan det att saneringsförfarandet upphörde och gäldenären försattes i konkurs var ca två månader. I samtliga dessa konkurser har följaktligen de skulder som uppkommit under saneringsförfarandet med stöd av 32 § 2 mom. lagen om företagssanering varit massaskulder för konkursboet.

Enligt denna utredning, som gällde företagssaneringsansökningar som inlämnades under 1996, hade saneringsprogram fastställts för ca 75 % (170 st) av de gäldenärer för vilkas vidkommande domstolen hade beslutit inleda ett företagssaneringsförfarande. Av dessa hade 2,9 % (5 st) försatts i konkurs före utgången av januari 1998. Motstående utredning beträffande företagssaneringsansökningar som hade inlämnats under 1995 visade att 3,5 % (dvs. 5) av de 141 gäldenärer för vilka hade fastställts ett saneringsprogram hade försatts i konkurs före 31.12.1996. En fortsatt undersökning visar också, att efter ett drygt år, dvs. före utgången av januari 1998 hade sammanlagt 9,9 % (14 st) av dessa gäldenärer försatts i konkurs. På basis av utredningarna kan man därför dra den slutsatsen att 7-9 % av de gäldenärer för vilka har fastställts ett saneringsprogram försatts i konkurs under betalningsprogrammets första eller andra år.

Enligt utredningen hade i genomsnitt tio månader förflutit mellan tidpunkten när saneringsförfarandet inleddes och tidpunkten när betalningsprogrammet fastställdes. Om inget saneringsprogram hade fastställts, hade i genomsnitt åtta månader förflutit mellan tidpunkten när förfarandet inleddes och tidpunkten när det upphörde. Under förfarandet kan ett betydande antal skulder uppstå och om förfarandet följs av konkurs är dessa skulder fortfarande obetalda när konkursen inleds. Konkursboets tillgångar räcker inte nödvändigtvis till för att täcka alla massaskulder. Om inte borgenärerna kan komma överens om hur tillgångarna skall fördelas för betalning av massaskulderna, kan konkursboet ansöka om att bli försatt i konkurs. Detta är emellertid inte ändamålsenligt, eftersom den utdelning som borgenärerna får ytterligare minskar i en sådan ny konkurs,

där dessa fordringar, som är massaskulder för boet, nu blir ordinarie fordringar i konkurs.

När ett företagssaneringsförfarande har följts av konkurs, har konkursen i vissa fall förfallit därför att de fordringar som uppstått under saneringen har betraktats såsom kostnader för konkursförfarandet, boets medel inte har förslagits till betalning av dessa och ingen av borgenärerna har varit villig att överta ansvaret för massaskulder som stiger till ett så högt belopp.

Det har varit oklart huruvida fordringar som uppstått under saneringsförfarandet får bevakas i konkursen. För en sådan lösning talar bestämmelsen i 25 § konkursstadgan (31/1868), som föreskriver att en borgenär i konkurs får bevaka en fordran i fråga om vilken rättsgrunden har uppstått innan konkursen började. Å andra sidan kännetecknas massaskulder av att de normalt utan bevakning skall betalas först ur boets medel. Domstolarna har stannat för olika lösningar. Genom att ge borgenärerna rätt att bevaka dessa fordringar uppnår man den fördelen att fordringarnas belopp och ifrågavarande borgenärs ställning i konkursen preciseras.

I propositionen föreslås precisering av bestämmelserna om vilken ställning fordringar som uppkommer under saneringsförfarandet skall ha i konkurs. Dessa fordringar skall inte länge vara massaskulder, utan vara konkursfordringar som har god förmånsrätt och måste bevakas i konkursen. De skall betalas näst efter de fordringar som på grund av pant- eller retentionsrätt har förmånsrätt enligt 3 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992). Förslaget ändrar de facto inte dessa fordringars ställning i betalningsordningen, eftersom de fortfarande skall betalas före andra fordringar som måste bevakas i konkurs och som inte säkras av pant- eller retentionsrätt i gäldenären tillhörig egendom. Utredaren och övervakaren skall dock på nedan nämnt sätt ha förtur att få sin fordran betald före andra fordringar med denna förmånsrätt.

Ställningen för arvode och kostnadsersättning till utredaren

Enligt 87 § 5 mom. lagen om företagssanering skall utestående arvoden och ersättningar till utredaren ha samma ställning i konkurs som konkurskostnader. Konkurskostnaderna betalas såsom massaskulder ur

boets medel. I motsats till vad som gäller skulder som har uppkommit under saneringsförfarandet betraktas dessa fordringar såsom massaskulder oberoende av tidpunkten för konkursen. Vid utmätning har utredarens fordran enligt bestämmelsen samma förmånsrätt som de fordringar som avses i 4 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning, dvs. underhållsbidragsfordringar som har förfallit till betalning under det sista året innan konkursen inleddes eller som förfaller till betalning efter att konkursen inletts och innan konkursdomen avkunnas. Bestämmelserna i 87 § om arvode och kostnadsersättning till utredaren skall enligt 61 § 2 mom. också tillämpas på övervakare.

I propositionen föreslås att den ställning som utredarens fordran har i konkurs skall ändras på motsvarande sätt som ställningen för fordringar som har uppkommit under saneringsförfarandet. I konkurs skall dessa fordringar ha den bästa förmånsrätten, näst de fordringar som avses i 3 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning, dvs. fordringar som har förmånsrätt på grund av pant- eller retentionsrätt. Utredarens arvode skall såsom utredningskostnad betalas före dessa under saneringsförfarandet uppkomna fordringar. Utredaren skall vara skyldig att bevaka sin fordran i konkursen.

Förmånsrätten för utredarens och övervakarens fordringar har i praktiken haft ringa betydelse vid utsökning. Det har därför inte ansetts motiverat att ändra dessa fordringars ställning vid utsökning.

Återvinning till konkursbo

När återvinning yrkas kan det vara avgörande vilken dag konkursansökan har gjorts. Huvudregeln är nämligen att från den dagen, dvs. fristdagen, räknas den tid som bestämmes hur långt innan de rättshandlingar kan vara företagna som kränker borgenärerna på ett sådant sätt att de kan förordnas att återgå. Om en ansökan om försättande av gäldenären i konkurs görs under saneringsförfarandet, är fristdagen enligt 35 § 2 mom. i allmänhet dagen då ansökan om saneringsförfarande gjordes. Upphör saneringsförfarandet och görs ansökan om försättande av gäldenären i konkurs först därefter, anses som fristdag den dag då konkursansökan gjordes. Då kan det hända att borgenärerna inte längre kan yrka återvinning, vilket hade

varit möjligt om konkursansökan hade gjorts under saneringsförfarandet.

I propositionen föreslås att bestämmelserna om fristdagen för återvinning skall ändras så, att den omständigheten att saneringsförfarandet upphör inte skall beröva borgenärerna möjligheten att yrka återvinning. Enligt förslaget skall bestämmelsen också gälla när konkursansökan görs inom tre månader efter det att saneringsförfarandet har förordnats att upphöra utan att något betalningsprogram har fastställts. Det är motiverat att en konkurs som blir anhängig kort efter att saneringsförfarandet har upphört i återvinningshänseende jämfälls med en konkurs som blivit anhängig under saneringsförfarandet. Fristdagen för återvinningstalan skall även härvid följa huvudregeln, dvs. vara den dag då saneringsansökan gjordes. Motsvarande ändring föreslås i fråga om fristdagen för återvinning i anslutning till en privatpersons skuldsanering.

Om en gäldenär försätts i konkurs under företagssaneringsförfarandet eller saneringsprogrammets giltighetstid, kan en återvinningstalan som väckts i anslutning till saneringsförfarandet vara anhängig. För konkursboet och den som är svarande i återvinningsrättegången är det ändamålsenligt att handläggningen av talan kan fortsättas och att det inte blir nödvändigt att upprepa rättegången. Detta gäller särskilt när målet redan behandlas av en besvärdomstol. Av processekonomiska skäl föreslås att lagen om återvinning till konkursbo skall ändras så, att en talan som har väckts redan i anslutning till saneringsförfarandet kan fortsättas för konkursboets räkning. En motsvarande förändring föreslås beträffande talan som väckts i samband med skuldsanering för en privatperson.

2.2. Intressekontorsfordringarnas ställning

Under saneringsförfarandet råder ett allmänt förbud att betala eller driva in skulder som har uppkommit innan förfarandet inleddes. Enligt 18 § är dock vissa betalningar undantagna från betalningsförbudet. Fordringar som betalas är bl.a. arbetstagarnas fordringar med anledning av arbetsförhållandet för de tre senaste månaderna före inledandet av förfarandet.

En arbetsgivare kan ha ett intressekontor till vilket han enligt avtal med arbetstagaren överför en del av arbetstagarens lön eller pension. Arbetsgivaren använder medlen för

olika betalningar som han sköter för arbetstagarens räkning och kan också av medlen bevilja krediter till dem som omfattas av intressekontorsrörelsen. För medel som deponerats på intressekontorskonton betalas i allmänhet ränta. Intressekontorsverksamheten påminner om bankverksamhet. Depositioner i intressekontor har dock inte förmannsrätt till betalning om insolvensförfarandet har inletts efter den 31 december 1994. Staten garanterar inte återbetalningen av intressekontorsfordringar. Enligt högsta domstolens avgörande HD 1997:53 kunde en bestämmelse i saneringsprogrammet om minskning av kapitalet för intressekontorsdepositioner som saknade förmannsrätt inte heller jämkas enligt 55 § 2 mom. lagen om företagssanering, eftersom övriga skulder som saknade förmannsrätt samtidigt var föremål för skuldreglering.

Intressekontorsdepositionernas rättsliga ställning och behovet att reglera denna har utretts av en arbetsgrupp vid arbetsministeriet som avlät sitt betänkande (arbetsförvaltningens publikation nr 126) den 31 december 1995. Arbetsgruppen föreslog att arbetstagarnas intressekontorsdepositioner skulle göras tryggare genom ökad skyldighet för arbetsgivaren att informera deponenterna om företagets ekonomiska situation. Arbetsgruppen föreslog också att av intressekontorsdepositionerna på samma sätt som av arbetslönerna till kontoinnehavarna utan hinder av saneringsförfarandet skulle betalas ut ett belopp som högst fick motsvara tre månaders bruttolön.

Lagen om samarbete inom företag (725/1978) ändrades genom en lag som trädde i kraft den 1 januari 1997 (906/1996). Företagens skyldighet att informera kontoinnehavarna om de risker som är förknippade med intressekontorsrörelse ökades, för att kontoinnehavarna på detta sätt bättre skulle kunna bedöma säkerheten av sina placeringar. Enligt 11 § 1 mom. 2 punkten i nämnda lag skall den som öppnar ett konto i ett intressekontor i samband med kontoöppnandet få en skriftlig redogörelse för att intressekontorsfordringarna eventuellt saknar säkerhet samt minst en gång under räkenskapsåret en redogörelse för företagets ekonomiska situation. Om ovan nämnda uppgifter ändras, skall arbetsgivaren utan dröjsmål informera också om dessa.

Om saneringen leder till att intressekontorsfordringarna blir obetalda, kan detta vara

ägnat att försvaga arbetsatmosfären i företaget. Att bibehålla arbetstagarnas arbetsmotivation är viktigt med tanke på en lyckad sanering. Därför föreslås i propositionen att intressekontorsdeponenternas ställning skall förbättras genom att det föreskrivs att till kontoinnehavaren trots det betalningsförbud som träder i kraft när saneringen inleds av de på intressekontorskontot deponerade medlen skall utbetalas ett belopp motsvarande de medel som arbetsgivaren under tre månader före inledandet av saneringsförfarandet har avskilt från lönen eller pensionen och deponerat på kontot.

2.3. Vissa andra behov att ändra lagstiftningen

I propositionen ingår också andra ändringsförslag, vilka bl.a. gäller slutförandet av vissa av utredarens uppgifter sedan saneringsförfarandet har upphört, en borgenärs rätt att driva in sin fordran av tredje man, förtida uppsägning av hyresavtal och andra avtal samt ändring av saneringsprogrammet.

3. Propositionens verkningar

En förändring av masskuldställningen för fordringar som uppstått under ett saneringsförfarandes gång till stark förmannsrätt föranleder i praktiken ingen förändring i den ordning i vilken borgenärerna skall få betalning och riskfördelningen mellan dem. Propositionen avser att förtydliga utredningen av konkursbon, där fordringsägarna har fordringar som har uppstått i samband med företagssaneringen.

Förbättringen av ställningen för intressekontorsdeponenterna har inte heller någon mera betydande effekt på de övriga borgenärernas ställning. Reformens totaleffekt kan bedömas vara positiv, eftersom ett vidsträckt trygghet än nu av de anställdas fordringar kan förbättra arbetsklimatet i det företag som skall saneras och därigenom också företagets resultat.

Propositionen har inga statsekonomiska eller organisatoriska verkningar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts såsom tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. Förslaget om intressekontorsdeponenternas rätt att få betalning grundar sig på ett betänkande av

en arbetsgrupp som arbetsministeriet har tillsatt för att undersöka intressekontorsrörelsen. Propositionsförslaget blev färdigt i oktober 1997. Utlåtanden om förslaget har avgivits av sammanlagt 19 olika myndigheter och sammanslutningar. Bland dessa fanns arbetsministeriet, Skattestyrelsen, Helsingfors hovrätt, tingsrätterna i Joensuu, Lahti och Tammerfors, konkursombudsmannen, delegationen för konkursärenden, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC, Akava, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Kera ABb, Finlands Advokatförbund, Bankföreningen i Finland, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund, Statsgaranticentralen, Företagarna i Finland och Arbetspensionsanstaltens Förbund. Dessutom tog fyra medlemmar i arbetsgruppen för uppföljning av företagssaneringsärenden ställning till förslaget. Över utlåtandena har gjorts ett sammandrag.

I samtliga utlåtanden ansågs förslaget huvudsakligen vara behövligt och motiverat. Bestämmelserna ansågs klarlägga frågor som i praktiken har upplevts problematiska. I nästan alla utlåtanden ställde man sig positivt till att skulder som uppstått under saneringsförfarandet i stället för att behandlas såsom massaskulder skulle bli fordringar med stark förmånsrätt. Statsgaranticentralen motsatte sig dock förslaget och ansåg att det, om det förverkligades, skulle äventyra tilläggsfinansieringen under saneringsförfarandet. Advokatrepresentanterna ställde sig reserverat till förslaget att utredare och övervakare skulle bli skyldiga att bevaka sina arvodesfordringar i konkurs.

Största delen av dem som gav utlåtanden tog ställning till förslaget om ändring av intressekontorsdeponenternas ställning. I arbetsmarknadsorganisationernas utlåtanden och nästan alla andra utlåtanden understöddes förslaget. I vissa utlåtanden förespråkades också att en större del av depositionerna än den föreslagna skulle utbetalas till arbetstägaren. Bankföreningen i Finland rf, som motsatte sig förslaget, ansåg i sin tur att bestämmelsen på ett grundlöst sätt minskar utdelningen till övriga borgenärer.

Vid den fortsatta beredningen av propositionen har denna setts över på vissa punkter, framför allt i fråga om möjligheten att för konkursboets räkning fortsätta en återvinningstalan som väckts i anslutning till saneringsförfarandet, skyldigheten att höra parterna över en ansökan i vilken yrkas att en i saneringsprogrammet fastställd skuldreglering eller saneringsprogrammet skall förfalla samt i fråga om offentlig stämning och innehållet i bevakningsskriften.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Riksdagen behandlar för närvarande regeringens proposition med förslag till revidering av lagsriftningen om indrivning av underhållsbidrag till barn, som bl.a. innehåller ett förslag till lag om ändring av 4 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (RP 128/1997 rd). Eftersom i denna proposition samma lagrum föreslås ändrat, bör de föreslagna ändringarna sammanjämkas under riksdagsbehandlingen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagar

1.1. Lagen om företagssanering

8 §. *Utredare*. I 1 mom. ingår bestämmelser om utredarens uppgifter. Utredaren skall göra en grundläggande utredning av gäldenärens situation (1 punkten), följa och övervaka saneringsgäldenärens verksamhet under förfarandet (2 punkten) samt i behövlig omfattning sörja för granskning av gäldenärens

verksamhet (3 punkten). Dessutom hör det till utredarens uppgifter att med stöd av 36 och 37 § väcka återvinningstalan när det finns grund därtill och att med stöd av 31 § föra talan i en rättegång som är anhängig när förfarandet inleds eller som utredaren själv anhängiggör eller i ett därmed jämförbart förfarande (4 punkten). Den viktigaste av utredarens uppgifter att se till att ett förslag till saneringsprogram görs upp (5 punkten). Han skall också utföra vissa sådana

administrativa uppgifter i anslutning till förfarandet som anges i 10 kap. (6 punkten).

Enligt 4 mom. pågår utredarens uppdrag tills saneringsprogrammet fastställs, om inte förfarandet upphör före det. En del av utredarens ovan nämnda uppgifter kan vara oavslutade när saneringsförfarandet upphör. Atervinningsrättegångar och andra rättegångar som utredaren enligt 4 punkten har anhängiggjort t.ex. vanligtvis fortfarande anhängiga. Om ändring har sökts i domstolens beslut att fastställa saneringsprogrammet, kan utredaren även därefter få uppgifter som gäller uppgörandet av ett förslag till saneringsprogram.

Enligt de gällande bestämmelserna kan utredaren också efter att saneringsförfarandet har upphört få vissa uppgifter att utföra. Enligt 77 § 2 mom. skall utredaren delge parterna beslutet om fastställande av saneringsprogrammet. De anmälningar som skall göras om att ett saneringsförfarande börjar eller upphör bestäms i 5 § förordningen om företagsanering. Enligt förordningens 7 § kan domstolen ge utredaren i uppdrag att göra anmälningarna vare sig saneringsförfarandet upphör för att ett saneringsprogram har fastställts eller av någon annan orsak.

I lagen föreslås också en tydligare bestämmelse om hur länge utredarens uppdrag pågår. Huvudregeln är att utredarens uppdrag pågår tills saneringsförfarandet upphör. Enligt 77 § 4 mom. upphör saneringsförfarandet när saneringsprogrammet har fastställts. Enligt lagen kan förfarandet i vissa situationer upphöra också innan ett program har fastställts. Detta blir fallet t.ex. om det visar sig att insolvensen inte kan undanröjas med hjälp av ett saneringsprogram eller att det föreligger någon annan i 7 § angiven grund att avbryta förfarandet. Saneringsförfarandet upphör också om gäldenären försätts i konkurs.

Utredarens uppdrag upphör dock inte alltid när saneringsförfarandet upphör. Till lagen föreslås fogas en bestämmelse om att utredarens uppdrag fortsätter till den del som utredaren skall delge beslutet om fastställelse av saneringsprogrammet eller göra anmälan om att saneringsförfarandet har upphört.

I lagen föreslås också intas en uttrycklig bestämmelse om att utredaren skall ha möjlighet att slutföra ärenden som han med stöd av 1 mom. 4 punkten har anhängiggjort för gäldenärens räkning eller i vilka han har utövat gäldenärens talerätt och som inte är

slutförda när saneringsprogrammet fastställs. Upphör förfarandet av någon annan orsak än att ett saneringsprogram har fastställts, upphör naturligtvis utredarens uppdrag även i fråga om ärenden som avses i punkt 4.

Enligt 1 mom. 5 punkten skall utredaren se till att ett förslag till saneringsprogram görs upp. För att utredaren skall kunna slutföra denna uppgift kan det hända att han måste fortsätta sitt uppdrag också efter att beslutet att fastställa saneringsprogrammet har fattats. Detta gäller om ändring har sökts i beslutet att fastställa saneringsprogrammet. I propositionen föreslås att besvärdomstolen skall ha möjlighet att vid behov höra utredaren. Bestämmelsen behövs därför att utredarens sakkunskap kan vara av central betydelse för handläggningen av saneringsärendet. Att utredaren hörs kan vara viktigt särskilt när domstolen står i beråd att fatta ett avgörande i vilket ändring får sökas endast i samband med sökande av ändring i huvudsaken, dvs. fastställandet av saneringsprogrammet. Sådana avgöranden fattar domstolen bl.a. när den med stöd av 47 § 1 mom. bestämmer hur oklara skulder skall beaktas i saneringsprogrammet eller med stöd av 76 § 2 mom. bestämmer hur borgenärerna skall delas in i grupper och vilka grupper som är röstberättigade. I praktiken innebär lagförslaget att utredaren skall kunna sköta uppgifter som ansluter sig till uppgörandet av förslaget till saneringsprogram tills beslutet om att fastställa saneringsprogrammet har vunnit laga kraft.

Utredarens arvode och ersättningar för kostnader fastställs enligt 87 § 4 mom. av borgenärsdelegationen, eller om en sådan inte finns, av domstolen. Bestämmelsen skall också tillämpas när utredarens uppgifter fortsätter efter att saneringsförfarandet har upphört. Ifall utredaren och den övervakare som har utsetts att övervaka att programmet iaktas är samma person, fortsätter utredaruppdraget parallellt vid sidan av övervakaruppdraget.

Om gäldenären försätts i konkurs, övergår bestämmanderätten till hans förmögenhet på konkursboet och utredarens behörighet att utöva gäldenärens talerätt eller föra talan för hans räkning upphör också. Atervinning till konkursboet kan enligt 23 § lagen om återvinning till konkursbo yrkas av boförvaltaren eller en borgenär. Av processekonomiska skäl föreslås att till nämnda 23 § skall fogas en bestämmelse som ger boförvaltaren

rätt att för konkursboets räkning försätta att föra en återvinningstalan som har väckts av utredaren. Om återvinningstalan har väckts av en borgenär, skall denne på motsvarande sätt ha rätt att fortsätta denna talan för konkursboets räkning.

10 §. *Borgenärsdelegation.* Enligt paragrafens 4 mom. har Arbetskraftsdistriktsbyrån på gäldenärens hemort rätt att till borgenärsdelegationen utse en företrädare för Arbetskraftsförvaltningen, om gäldenären i sin tjänst regelbundet har minst 50 personer i Arbetsförhållande. Genom en lag som trädde i kraft den 1 september 1997 (23/1997) ersattes Arbetskraftsdistriktsbyråerna med Arbetskrafts- och näringscentraler. I paragrafen föreslås en ändring som beror på förändringen i myndighetsorganisationen.

18 §. *Undantag från betalningsförbudet.* Enligt huvudregeln i lagens 17 § får en saneringsskuld inte betalas medan företagssaneringsförfarandet pågår. Vissa med tanke på gäldenärens verksamhet nödvändiga betalningar är dock enligt 18 § undantagna från betalningsförbudet. Sådana skulder är enligt 2 mom. bl.a. sådana fordringar som arbetstagarna till följd av sitt Arbetsförhållande har för tre månader före inledandet av förfarandet. Genom beslut av utredaren kan också betalas fordringar vilka uppgår till mindre belopp, om det är ändamålsenligt med tanke på förfarandet.

Intressekontorsdepositioner som består av medel som med arbetstagarens samtycke har avskilts från hans lön eller pension har inte ett med bankdepositioner jämförbart skydd och de har inte mera förmånsrätt till betalning ur arbetsgivarens medel.

Ovan nämnda bestämmelse om att ifrågasvara obetalda löner är undantagna från betalningsförbudet tryggar en ostörd verksamhet i det företag som saneras. Intressekontorsdepositioner kan till vissa delar jämföras med arbetstagarnas lönefordringar. Därför är det motiverat att ett undantag från förbudet att betala saneringsskulder görs också i fråga om intressekontorsdepositioner vilka består av medel som har avskilts från löner eller pensioner. Enligt den nya 2 a – punkt, som föreslås fogas till 18 § 2 mom., skall utan hinder av saneringsförfarandet till arbetstagaren av hans på en intressekontorsdeposition baserade fordran betalas ett belopp motsvarande de medel som under tre månader före inledandet av förfarandet har avskilts från lönen eller pensionen

och deponerats på kontot.

Förslaget skiljer sig från den i den allmänna motiveringen nämnda intressekontorsarbetsgruppens förslag däri, att i lagförslaget föreslås att till kontoinnehavaren skall utbetalas ett belopp som motsvarar de medel som faktiskt har deponerats på kontot och inte ett belopp som skulle motsvara arbetstagarens bruttolön. Bestämmelsen syftar uttryckligen till att skydda medel som har avskilts på kontot en viss tid innan förfarandet inleddes.

Bestämmelsen föreslås endast gälla de löne- och pensionsbetalningar som arbetsgivaren inom ramen för sin intresserörelse har avskilt såsom intressekontorsdepositioner, däremot t.ex. inte depositioner som arbetstagaren eller pensionstagaren själv har gjort eller flyttat över till intressekontoret. Bestämmelsen motsvarar bestämmelsen i 9 § 1 mom. 2 punkten lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalt, som gällde under lagens övergångstid. Enligt hävdvunnen tolkning skall sjukdagpenning eller semesterpremie jämföras med lön.

25 §. *Borgenärens rätt att driva in en fordran hos tredje man.* I 1 mom. finns bestämmelser om att borgenären har rätt att driva in sin fordran av en borgensman eller den som har ställt säkerhet för fordran, om borgensförbindelsen har givits eller säkerheten har ställts i affärsverksamhet eller därmed jämförbar verksamhet. Att saneringsförfarandet inleds hindrar i detta fall inte att fordran drivs in av borgensmannen eller ur säkerhetens värde. Momentets bestämmelser om borgensman gäller också medgäldenärer.

I lagen finns ingen särskild bestämmelse om huruvida borgenären för indrivning av skulden kan säga upp den till betalning i förhållande till borgensmannen eller den som har ställt säkerhet. Uppsägning av skulden i förhållande till borgensmannen förutsätter enligt 6 § förordningen angående närmare bestämmande af löftesmans ansvarsskyldighet att skulden också sägs upp i förhållande till gäldenären. Det indrivningsförbud som träder i kraft när saneringsförfarandet inleds hindrar å andra sidan bl.a. uppsägning av skuld i förhållande till gäldenären. Enligt den ändring av 14 § lagen om skuldsanering för privatpersoner, som trädde i kraft den 1 februari 1997, hindrar inledandet av skuldsanering inte borgenären att driva in skulden av en borgensman eller ur värdet av en säkerhet eller att säga upp skulden eller

på något annat sätt åstadkomma att den förfaller till betalning i fråga om borgensmannen eller den som har ställt säkerhet. Dessutom föreskriver paragrafen uttryckligen att prestation kan krävas av borgensmannen utan att borgenären mot gäldenären behöver rikta åtgärder i syfte att åstadkomma att skulden skall förfalla till betalning. I propositionen föreslås att bestämmelserna om företagssanering skall ändras så att de på denna punkt motsvarar de bestämmelser som gäller i fråga om skuldsanering för privatpersoner. Förslaget motsvarar den praxis som allmänt har iakttagits vid företagssanering. Att huvudgäldenären är föremål för företagssanering skall fortfarande inte betraktas såsom uppsägningsgrund, utan uppsägning skall få ske endast när en avtalsenlig uppsägningsgrund föreligger.

27 §. *Vissa avtals ställning.* I paragrafen ingår bestämmelser om möjligheter att efter att saneringsförhållandet har inletts säga upp vissa med tanke på fortgången av gäldenärens affärsverksamheten onödiga avtal. I 1 mom. regleras uppsägning av hyres- och leasingavtal.

Enligt 1 mom. kan ett hyresavtal där gäldenären är hyrestagare sedan förfarandet har inletts utan hinder av avtalsvillkoren sägas upp från gäldenärens sida så, att avtalet upphör två månader efter uppsägningen. Enligt samma 1 mom. omfattar ersättningen för att avtalet upphör i förtid utöver den hyra eller det vederlag som hänför sig till uppsägningstiden de direkta kostnaderna för återställande av besittningen av egendom samt skälig ersättning för annan skada som enligt vad uthyraren visar drabbar honom. Enligt 4 mom. är ersättning som skall utgå på grund av att avtalet sägs upp härvid saneringsskuld. Ordalydelsen i 1 mom. har visat sig misslyckad. I rättspraxis har bestämmelsen tillsammans med bestämmelsen i paragrafens 4 mom. tolkats så, att om uppsägningsrätten enligt 27 § 1 mom. har utnyttjats, är hyran för uppsägningstiden saneringsskuld (HD 1997:54).

I propositionen föreslås att 1 mom. skall förtydligas så, att orden "utöver den hyra eller det vederlag som hänför sig till uppsägningstiden" stryks. Hyran för uppsägningstiden kan då inte längre betraktas såsom saneringsskuld, utan skall enligt principerna i 32 § 1 mom. betalas normalt på det sätt som villkoren för hyresförhållandet föreskriver.

32 §. *Skuld som uppkommit under förfä-*

randet. Av de orsaker som framgår av den allmänna motiveringen föreslås i 2 mom. att skulder som uppkommer under saneringsförfarandet skall få en ändrad ställning i konkurs. Skulderna skall inte längre vara massaskulder i konkurs, utan få betalning med bästa förmånsrätt efter de genom pant- och retentionsrätt tryggade fordringar som avses i 3 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning. Samma förmånsrätt skall också gälla den till betalningsdagen kalkylerade räntan på dessa fordringar. Om arvoden eller ersättningar till utredaren eller övervakaren ännu är obetalda, skall dessa fordringar dock betalas först. Bestämmelser om förmånsrätt för utredarens fordran föreslås i 87 § 5 mom.

För fordringar som har uppkommit under saneringsförfarandet föreslås bara en sådan ändring i förmånsrätten att dessa fordringar inte längre skall konkurrera med vare sig konkursomkostnaderna, konkursboets övriga massaskulder eller utredarens eller övervakarens arvodesfordringar. Fordringar som har uppkommit under saneringsförfarandet skall fortfarande betalas före saneringsskulden samt skulder som har uppstått under tiden mellan det att saneringsförfarandet upphörde och gäldenären försattes i konkurs.

Enligt 75 § 1 mom. konkursstadgan kan för de bevakade fordringarna utbetalas förskott på utdelningen, om boets medel förslår för detta. Förskott skall utbetalas enligt den ordning som föreskrivs i lagen om den ordning i vilken borgenärerna skall få betalning. Förskott kan följaktligen utbetalas på dessa med förmånsrätt förknippade fordringar.

Förslaget innebär samtidigt att fordringar som har uppstått under saneringsförfarandet skall bevakas i konkurs. Fördelen med att fordringarna kan bevakas är att det är lättare för konkursboet att klarlägga vilka fordringar som finns om borgenärerna är skyldiga att uppge det exakta beloppet. De kan också på vanligt sätt utöva den talerätt som tillkommer konkursborgenärer. Detta innebär t.ex. att borgenärerna skall ha rösträtt vid konkursboets borgenärssammanträden. Samtidigt blir det möjligt att bestrida dessa bevakade fordringar.

Fordringarna skall ha förmånsrätt i konkurser som inleds innan saneringsprogrammet upphör eller inom tre månader efter att saneringsförfarandet har upphört utan att ett saneringsprogram fastställts. I detta avseende motsvarar förslaget gällande bestämmelser.

Däremot föreslås fortfarande inte att fordringar som har uppkommit under saneringsförfarandet skall ha förmånsrätt vid utmätning.

53 §. *Hinder för fastställande.* I 2 mom. 3 punkten bestäms att om gäldenären, en personligt ansvarig bolagsman i gäldenärsbolaget eller någon som hör till gäldenärsbolagets ledning har gjort sig skyldig till ett förfarande för vilket han i en konkursituation kunde ha meddelats näringsförbud, är detta ett hinder för fastställande av saneringsprogrammet. Lagen om ändring av lagen om näringsförbud (1220/1997) trädde i kraft den 1 mars 1998. Enligt denna kan näringsförbud meddelas även om gäldenären inte har försatts i konkurs. I propositionen föreslås därför att paragrafens ordalydelse skall ändras till att motsvara innehållet i nämnda lagändring.

63 §. *Ändring av programmet.* I paragrafens 1 mom. ingår bestämmelser om rättelse av skriv- eller räknefel eller därmed jämförbara klara fel i ett fastställt program. Felet rättas med iakttagande av det rättelseförfarande som 24 kap. 10 § rättegångsbalken föreskriver för rättelse av dom. Domstolen kan rätta felet efter att vid behov ha givit parterna tillfälle att uttala sig om rättelsen. Såsom exempel på ett med skriv- eller räknefel jämförbart klart fel kan nämnas felaktig tillämpning av en i programmet omfattad skuldregleringsprincip på en bestämd skuld eller att bestämmelser som gäller vissa skulder eller tillgångar av förbiseende har utelämnats ur programmet.

Enligt den andra meningen i momentet kan domstolen även rätta andra slags fel i programmet, om de vilkas ställning påverkas av saken samtycker till det. Det är följaktligen möjligt att få programmet rättat utan man behöver ty sig till extraordinärt ändringssökande. Såsom exempel på en situation som avses i denna mening har i lagens förarbeten nämnts att en fordran som inte har gjorts stridig i saneringsförfarandet efter fastställandet av programmet visar sig vara helt eller delvis grundlös (RP 182/1992 rd s. 102).

Vid rättelse av fel som avses i andra meningen i gällande 1 mom. skall domstolen ta ställning till om någon parts ställning påverkas på ett sådant sätt att hans samtycke krävs. Beloppet på en fordran som av misstag i saneringsprogrammet har antecknats till ett alltför högt belopp har inte alltid i prakti-

ken kunnat rättas om borgenären har motsatt sig ändringen.

Särskilt i saneringen av större företag har man kunnat konstatera att det inte under den relativt korta tid under vilken förslaget till saneringsprogram skall uppgöras alltid har varit möjligt att fullständigt uppdatera bokföringen så att de fordringar som framgår av bokföringen motsvarar de faktiska fordringarna vid tidpunkten när saneringen inleds. Detta kan bero t.ex. på att en del av skulden redan är betald. Därför föreslås att till 1 mom. skall fogas en bestämmelse om att domstolen med iakttagande av förfarandet i 24 kap. 10 § rättegångsbalken och alltså utan parternas samtycke skall få rätta ett program om skuldens belopp till följd av amortering eller någon annan därmed jämförbar orsak har antecknats felaktigt i betalningsprogrammet. En typisk sådan situation är det frågan om när skulden t.ex. visar sig uppgå till ett lägre belopp än vad som har antecknats i saneringsprogrammet, t.ex. därför att betalning har skett innan saneringsförfarandet inleddes. Bestämmelsen ger också möjlighet att rätta programmet t.ex. när fordran i programmet har tillskrivits fel borgenär.

Bestämmelsen skall naturligtvis inte åsidosätta bestämmelserna om att en borgenär för att bevara sin rätt skall anmäla sin fordran på det sätt som lagen föreskriver. Den omständigheten att en borgenär efteråt i sin bokföring märker att hans fordran är större än det belopp vartill den har beaktats i saneringsprogrammet skall enligt förslaget inte ensam vara en grund för rättelse av programmet.

Enligt den bestämmelse i rättegångsbalken vartill hänvisas, skall parterna vid behov höras. Utgångspunkten skall vara att av dem som är delaktiga i saken de skall höras vilka direkt berörs av ändringen eller vilkas utdelning rättelsen påverkar. Vilka som skall höras skall domstolen från fall till fall få avgöra.

I 3 mom. föreskrivs att betalningsprogrammet kan ändras om saneringsskuldens belopp, grund eller annan oklarhet beträffande skulden med stöd av 57 § 3 mom. har anvisats att avgöras vid ett särskilt förfarande eller om för borgenären på grund av återvinning av betalning uppkommer en fordran mot gäldenären. Programmet skall ändras på yrkande av borgenären eller gäldenären, om ett avgörande som gäller borgenärens rätt

påverkar innehållet i skuldreglering enligt programmet.

Enligt sin ordalydelse gäller bestämmelsen endast fall i vilka gäldens belopp eller borgenärens rätt har gjorts stridig och saken har anvisats att avgöras genom ett särskilt förfarande. Saneringsskulden eller en annan rätt för borgenären kan dock ha varit föremål för särskild rättegång redan när saneringsförfarandet inleddes. Även i dessa fall skall domstolen med stöd av 47 § 1 mom. bestämma till vilket belopp skulden skall beaktas i saneringsprogrammet.

I propositionen föreslås att den första meningen i 3 mom. för tydlighetens skull skall ändras så, att i den hänvisas till 47 § 1 mom. i stället för till 53 § 3 mom. Bestämmelsen i 47 § 1 mom. omfattar också de fall som avses i 57 § 3 mom. Bestämmelsen skall följaktligen tillämpas både i situationer där ärendet har anvisats för att avgöras genom ett separat förfarande och i situationer där en rättegång eller ett skilje- eller förvaltningsförfarande redan pågår.

Enligt 3 mom. skall programmet ändras i den mån som det avgörande som gäller borgenärens rätt påverkar innehållet i skuldreglering enligt programmet. Det är möjligt att avgörandet inte påverkar skuldregleringens innehåll utan betalningsprogrammet, som inte uttryckligen nämns i bestämmelsen. Detta kan vara fallet t.ex. när återvinning resulterar i en ny skuld som skall fogas till programmet eller när en skuld vid ett separat förfarande har fastställts till ett annat belopp än det som har antecknats i programmet. För tydlighetens skull föreslås att momentet justeras till denna del.

71 §. *Beslut om att inleda förfarandet.* I 3 mom. föreskrivs åt vilka utredaren är skyldig att delge ett beslut om att saneringsförfarande inleds. Arbetskraftsdistriktbyråerna har ersatts med arbetskrafts- och näringscentraler. I propositionen föreslås att denna ändring i myndighetsorganisationen skall beaktas på samma sätt i detta moment som i 10 § 4 mom.

78 §. *Beslut om att förfarandet skall upphöra utan att saneringsprogram fastställs.* Om det yrkas att saneringsförfarandet skall avbrytas eller om en borgenär i ett saneringsskuldförhållande yrkar att gäldenären skall försättas i konkurs, skall domstolen enligt lagen ge samtliga borgenärer tillfälle att yttra sig över ansökan. Att höra samtliga borgenärer kan emellertid långtifrån alltid

anses ändamålsenligt. Ansökningar om att saneringsförfarandet skall avbrytas har vanligtvis en klar grund. Ansökan måste t.ex. godkännas av den anledningen att en ny skuld erbjuder en grund på vilken gäldenären kan försättas i konkurs. Därför föreslås i propositionen att domstolen över en ansökan i vilken yrkas att saneringsförfarandet skall avbrytas eller i vilken en saneringsborgenär yrkar att gäldenären skall försättas i konkurs, på liknande sätt som i fråga om en saneringsansökan endast skall höra de borgenärer som till följd av storleken av sina fordringar skall betraktas såsom betydande samt andra borgenärer som domstolen anser det befogat att höra. I allmänhet kan det vara befogat att höra åtminstone en borgenär ur varje borgenärsgrupp.

Det är dock viktigt att samtliga borgenärer får kännedom om att förfarandet har avbrutits. Enligt nya 2 mom. skall utredaren ha i uppgift att utan dröjsmål underrätta samtliga dem som är delaktiga i saken om ett beslut som innebär att förfarandet avbryts. Beslutet skall delges på samma sätt som beslutet om att saneringsförfarande inleds (71 § 3 mom.).

79 §. *Beslut om att skuldreglering eller saneringsprogram skall förfalla.* Lagen föreskriver att innan skuldreglering eller saneringsprogram med stöd av 64 eller 65 § förordnas att förfalla, skall domstolen höra gäldenären, borgenärerna och övervakare. Skyldigheten att höra samtliga borgenärer har i praktiken visat sig onödigt omfattande, särskilt när flera separata ansökningar om att en skuldreglering eller ett saneringsprogram skall förfalla har inlämnats till domstolen. Därför föreslås att domstolens skyldighet att höra ovan nämnda personer över en ansökan om att skuldreglering eller saneringsprogram skall förfalla skall lindras på samma sätt som ovan i 78 §. Över ansökan skall endast höras de borgenärer vilka till följd av storleken av sina fordringar skall betraktas såsom betydande samt även andra borgenärer som domstolen anser det befogat att höra.

I lagen ingår för närvarande inga bestämmelser om vilka anmälningar som skall göras med anledning av att en skuldreglering eller ett betalningsprogram förfaller. Till paragrafen föreslås fogas ett nytt 2 mom. härom. Om en skuldreglering förordnas att förfalla, skall domstolen alltid meddela gäldenären och övervakaren därom. Borgenärerna skall meddelas i den mån domstolen

anser det behövt. Uppgiften att en enskild skuldreglering förfaller kan vara av betydelse såväl för ifrågavarande borgenär som för de övriga borgenärerna, t.ex. när den skuldreglering som förfaller gäller en fordran som är betydande med tanke på iakttagandet av programmet. Ett beslut som innebär att hela saneringsprogrammet förfaller har så betydande effekter att gäldenären, samtliga borgenärer samt övervakaren alltid skall meddelas därom.

87 §. *Utredarens arvode och ersättningar.* I paragrafens 5 mom. föreskrivs vilken ställning utestående arvoden och ersättningar till utredaren har i gäldenärens konkurs och vid utmätning av gäldenärens egendom. I konkurs har utredarens fordran samma ställning som konkurskostnaderna. Dess ställning av massaskuld påverkas inte av konkurstidpunkten såsom ställningen för fordringar som uppkommit under saneringsförfarandet. Enligt hänvisningen i 61 § 2 mom. skall 87 § också tillämpas i fråga om övervakarens fordran.

Av de orsaker som framgår av den allmänna motiveringen förslås i propositionen att utredarens fordran inte längre i gäldenärens konkurs skall ha samma ställning som konkurskostnaderna, utan att den skall bli en fordran som måste bevakas och att den skall ha bästa förmånsrätt efter de fordringar som avses i 3 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning, dvs. fordringar som har förmånsrätt på grund av pant- och retentionsrätt. Förmånsrätten skall inte heller häfter vara beroende av vid vilken tidpunkt gäldenären har försatts i konkurs. Förutom den ordning i vilken de skall få betalning tryggas utredarens och övervakarens ställning dessutom av att de enligt 1 och 2 mom. under vissa förutsättningar kan få sina arvoden och ersättningar för kostnader betalda genom delprestationer allt efter som uppdraget fortskrider.

Enligt lagförslaget skall utredarens och övervakarens fordringar betalas före de fordringar som uppkommit under saneringsförfarandet. Denna förtur att få betalning behövs för att förutsättningarna att sköta utredarsysslan skall tryggas.

Förslaget klargör den inbördes ordningen mellan konkursboets boförvaltare samt utredaren och övervakaren när det gäller rätten att få betalning. Enligt gällande lag skall såväl boförvaltarens arvode som obetalda arvoden till utredaren och övervakaren vara

konkurskostnader som är massaskuld för boet. Enligt förslaget skall däremot endast boförvaltarens arvode betraktas såsom konkurskostnad och alltså utgöra massaskuld för boet, vilken alltså skall betalas först.

Enligt 4 mom. fastställs beloppet av utredarens och övervakarens arvode av borgenärsdelegationen, eller om en sådan inte finns, av domstolen. Oklarhet har förekommit beträffande frågan huruvida borgenärsdelegationen har behörighet att fastställa arvode eller kostnadsersättning till utredaren och övervakaren efter att saneringsförfarandet har upphört eller saneringsprogrammet har förfallit t.ex. till följd av konkurs.

Vid konkurs förlorar gäldenären rätten att förfoga över sin egendom till konkursboet och borgenärsdelegationen har inte heller längre någon bestämmanderätt i fråga om gäldenärens egendom. Borgenärsdelegationens mandatperiod kan inte heller fortsätta efter att konkursen har inletts. Enligt förslaget skall arvode och kostnadsersättning till utredaren och övervakaren bli fordringar som måste bevakas i konkurs och på samma sätt som andra fordringar utreds de i konkursen. Ifrågavarande fordran kan alltså göras stridig, varvid den prövas av den domstol som behandlar konkursärendet.

100 a §. *Företagssaneringsregister.* Uppgiften att föra företagsregistret har genom lagen om rättsregistercentralen (1287/1995) överflyttats från justitieministeriet till rättsregistercentralen. I lagförslaget föreslås att paragrafen skall justeras till följd av denna organisationsförändring.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. I propositionen föreslås att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Bestämmelsen i lagförslagets 27 § 1 mom. skall endast tillämpas på fordringar som härrör från tiden efter lagens ikraftträdande. Huruvida den ersättning för uppsägningstiden som avses i bestämmelsen skall omfattas av saneringsförfarandet blir därför beroende av när lagen har trätt i kraft, inte av tidpunkten när saneringsförfarandet har inletts. Bestämmelserna i 32 § 2 mom. och 87 § 5 mom., som bestämmer vilken ställning skulder som uppkommer under saneringsförfarandet samt en utredares eller övervakares arvodesfordringar skall ha i konkurs tillämpas inte om saneringsförfarandet har inletts innan lagen har trätt i kraft. I de fall som nämns ovan skall bestämmelserna allt-

jämt tillämpas i sin nugällande form.

Bestämmelsen i 18 § 2 mom. 2 a – punkten om undantag från betalningsförbudet i fråga om intressekontorsdepositioner skall likaså tillämpas endast ifall beslutet att inleda saneringsförfarande har fattats efter att lagen har trätt i kraft.

1.2. Lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning

3 a §. *Förmånsrätt för fordran som har uppstått i samband med företagssanering.* I propositionen föreslås att till lagen skall fogas en ny 3 a §. Paragrafen skall hänvisa till 32 § 2 mom. lagen om företagssanering, i vilken föreslås ingå bestämmelser om vilken ställning fordringar som har uppstått under saneringsförfarandet skall ha i en konkurs som har inletts vid den tidpunkt som avses i nämnda lagrum, samt till 87 § 5 mom. lagen om företagssanering, i vilken föreslås ingå bestämmelser om vilken ställning utredarens och övervakarens obetalda arvoden och ersättningar skall ha i konkurs och vid utsköning. Enligt lagförslaget skall dessa fordringar ha i konkurs bästa förmånsrätt efter de fordringar som avses i 3 §. Ovan nämnda lagrum i lagen om företagssanering skall också bestämma den inbördes förmånsrätten mellan dessa fordringar i konkurs.

4 §. *Förmånsrätt för underhållsbidrag.* I lagförslaget föreslås att till paragrafen skall fogas en hänvisning till nya 3 a §, i vilken anges de fordringar som i konkurs skall ha rätt till betalning före fordringar som avses i 4 §.

5 §. *Förmånsrätt på grund av företagsin-teckning.* I lagförslaget föreslås att till paragrafen på samma sätt som till 4 § skall fogas en hänvisning till nya 3 a §.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som de övriga lagar som ingår såsom lagförslag i propositionen. Lagens bestämmelser skall tillämpas endast ifall beslutet om att inleda saneringsförfarandet har fattats efter att lagen har trätt i kraft. I övriga fall skall de nugällande bestämmelserna alltså tillämpas.

1.3. Konkursstadgan

19 §. Enligt paragrafens 1 mom. skall domstolen när borgenärsförhöret har ägt rum genom offentlig stämning kalla borgenärerna

att senast den fataljedag domstolen har utsatt skriftligen anmäla sina fordringar. Enligt 3 mom. skall domstolen inom en viss tid kungöra den offentliga stämningen i officiella tidningen. I momentet ingår också bestämmelser om kungörelsens innehåll.

Enligt den ändring som föreslås i 32 § 2 mom. lagen om företagssanering skall fordringar som uppstått under saneringsförfarandet bevakas och ha en stark förmånsrätt i de konkurser som avses i lagrummet. Därför måste dagen då saneringsförfarandet inleds och dagen då det upphörde framgå av den offentliga kungörelsen, om konkursen har inletts innan saneringsprogrammet har upphört eller inom tre månader efter att saneringsförfarandet har upphört utan att ett saneringsprogram fastställts. Varuleverantörer och andra borgenärer vilkas fordringar har uppstått efter att saneringsförfarandet inleds behöver inte nödvändigtvis ens ha känt till att ett sådant förfarande har varit anhängigt. Genom den offentliga kungörelsen informeras borgenärerna om det saneringsförfarande som har föregått konkursen.

24 §. I paragrafens 1 mom. föreskrivs vad en bevakningsskrift skall innehålla. Om en borgenär vill yrka förmånsrätt för sin fordran, skall ett uttryckligt yrkande härom göras i bevakningsskriften. Av denna skall också framgå vad yrkandet grundar sig på.

I propositionen föreslås att fordringar som uppstått under saneringsförfarandet skall ha allmän förmånsrätt i konkurser som börjar under saneringsprogrammet eller inom tre månader efter att saneringsförfarandet har upphört. Enligt de gällande bestämmelserna måste även en sådan förmånsrätt uttryckligen yrkas och grunden för yrkandet måste framgå av bevakningsskriften. Borgenärer som i gäldenärens konkurs bevakar sådana fordringar med förmånsrätt vilka har uppkommit under saneringsförfarandet har i allmänhet också andra fordringar på gäldenären. I bevakningsskriften preciseras fordringarna och tidpunkten när dessa har uppkommit. Om av bevakningsskriften framgår att en fordran har förmånsrätt därför att den har uppkommit vid en bestämd tidpunkt, skall ett uttryckligt yrkande på förmånsrätt inte nödvändigtvis förutsättas. På detta sätt kan man undvika rättsförluster som annars lätt kunde uppstå särskilt för privatpersoner och småföretagare som själva bevakar sin fordran. I lagförslaget föreslås därför att boförvaltaren och domstolen skall beakta för-

månsrätten för en under förfarandet uppkommen fordran även om borgenären inte har framställt något yrkande därom, men grunden för förmånsrätten framgår av bevakningsskriften.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som de övriga lagar som ingår såsom lagförslag i propositionen. Lagens bestämmelser skall tillämpas endast ifall beslutet om att inleda saneringsförfarandet har fattats efter att lagen har trätt i kraft.

Enligt ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av konkursstadgan (110/1995), som trädde i kraft den 1 mars 1995 är en syssloman till utgången av 1998 inte skyldig att till domstollen inlämna uppgifter om den slutliga utredningen av ett konkursbo (105 och 106 §). Andringen genomfördes då av lagtekniska skäl temporärt. Eftersom helhetsreformen av konkurslagstiftningen inte har kunnat genomföras före den nämnda tidpunkten, föreslås att bestämmelsens giltighetstid förlängs till utgången av år 2001.

1.4. Lagen om återvinning till konkursbo

2 §. *Fristdag.* Om fristdag när gäldenären försätts i konkurs på ansökan som har gjorts under saneringsförfarandet bestäms i 3 mom. Som fristdag för återvinning anses härvid den dag som avses i 35 § 2 mom. lagen om företagssanering, dvs. dagen då ansökan om skuldsanering eller, om denna ansökan i sin tur har föregåtts av ansökan om konkurs, dagen då konkursansökan gjordes hos domstolen. Bestämmelsen gäller alltså endast sådana fall i vilka konkursansökan har gjorts under saneringsförfarandets gång. Det vanliga är dock att konkursansökan görs först någon tid efter att saneringsförfarandet har upphört.

Om saneringsförfarandet upphör och konkursen följer snart därefter, är det viktigt att i anslutning till denna undersöka om det finns möjlighet att få en åtgärd som kunde ha yrkats att återgå redan i samband med saneringen att gå åter till konkursboet. I lagförslaget föreslås därför en komplettering av denna paragraf. Om konkursansökan görs inom tre månader efter att saneringsförfarandet har förordnats att upphöra av annan orsak än därför att ett saneringsprogram har fastställts, skall fristdagen för återvinning i konkurs vara den dag som avses i 35 §

2 mom. lagen om företagssanering, dvs. i allmänhet den dag då saneringsansökan blev anhängig. Denna fristdag skall alltså inte gälla konkurser som har påbörjats genom konkursansökningar som har gjorts efter att saneringsprogrammet fastställdes.

Vid skuldsanering för privatpersoner bestäms fristdagen på motsvarande sätt som i fråga om företagssanering. Därför föreslås att bestämmelsen om fristdag skall ändras på motsvarande sätt i fråga om skuldsanering för privatpersoner. Bestämmelsen om fristdag skall följaktligen såväl gälla konkurser i vilka konkursansökan har gjorts under skuldsaneringsförfarandet som konkurser i vilka konkursansökan har gjorts inom tre månader efter att förfarandet har upphört utan att något betalningsprogram har fastställts, därför att ansökan om skuldsanering har avslagits eller att handläggningen av saken har lämnats därefter därför att ansökan har återkallats eller av någon annan orsak. Samtidigt föreslås också att bestämmelsen om fristdag skall ändras även till övriga delar. Enligt gällande lag är fristdagen den dag då ansökan om skuldsanering gjordes hos domstolen. Det vore dock motiverat att fristdagen skulle bestämmas i enlighet med 60 § 2 mom. lagen om skuldsanering för privatpersoner och alltså på samma sätt som i företagssaneringsärenden. Är en ansökan om försättande av gäldenären i konkurs anhängig när ansökan om skuldsanering görs, skall därför såsom fristdag anses den dag då ansökan om konkurs gjordes till domstolen. Är flera konkursansökningar anhängiga, skall som fristdag anses dagen för den ansökan som först blev anhängig.

23 §. *Talan om återvinning.* Gäldenären kan försättas i konkurs under företagssaneringsförfarandet eller under giltighetstiden för det saneringsprogram som fastställs genom saneringsförfarandet. När detta sker kan en talan om återvinning som har väckts i anslutning till saneringsförfarandet vara anhängig, men förbli oundersökt på grund av att konkursen inletts. Boförvaltaren eller en borgenär har möjlighet att väcka ny talan i samma ärende och kräva att egendom återgår till konkursboet. Av processekonomiska skäl föreslås att till paragrafen skall fogas ett nytt 3 mom. om att en återvinningstalan som blivit anhängig under företagssaneringsförfarandet får fortsättas för konkursboets räkning. Vid företagssanering kan en rättshandling förklaras att återgå på samma grunder

som vid konkurs. Förslaget innebär ingen ändring av de materiella förutsättningarna för återvinning.

Återvinningstalan kan i samband med sanering av ett företag väckas av utredaren eller en borgenär. I lagförslaget föreslås att konkursboets gode män eller syssломän skall få fortsätta att föra en talan som har väckts av utredaren. Har talan väckts av en borgenär, skall denne få fortsätta att föra sin talan också efter att konkursen har börjat. Den egendom som återgår skall dock, såsom i allmänhet vid återvinning i konkurs, komma konkursboet till godo. Vid företagssanering kommer däremot resultatet av en talan som förs av en borgenär honom själv till godo.

Försättning av talan förutsätter enligt lagförslaget att boförvaltaren eller borgenären meddelar den domstol där återvinningstalan är anhängig att talan fortsätts på ovan nämnt sätt. Anmälan skall göras inom tre månader. Tiden räknas från inställelsedagen, dvs. den dag som har bestämts såsom bevakningsdag för konkursen. Boförvaltaren är skyldig att ta reda på om utredaren har väckt återvinningstalan i anslutning till företagssaneringen. Detta kan anses höra till normal boutredning. När en borgenär har väckt återvinningstalan, kommer konkursen till hans kännedom antingen när boförvaltaren meddelar honom om borgenärsförhöret eller senast genom kungörelsen om konkursbevakning. Vid handläggningen av en återvinningstalan som fortsätts av en borgenär skall enligt 24 § 2 mom. domstolen ge gode männen eller syssломännen tillfälle att bli hörda i saken.

De rättegångskostnader som en utredare har haft för en återvinningstalan som han väckts i anslutning till företagssanering skall enligt förslaget till ändring av 87 § lagen om företagssanering i konkurs betalas ur boets medel med bästa förmånsrätt efter fordringar som tryggas av pant- och retentionsrätt. På motsvarande sätt skall utredaren också få ersättning för sina kostnader ifall boförvaltaren övertar utredarens talan och fortsätter att föra den. En borgenär bär däremot både vid sanering och konkurs själv kostnadsrisken för sin återvinningstalan, varför kostnaderna stannar honom själv till last om det föreskrivna meddelandet inte görs och talan inte blir prövad.

Vid skuldsanering för privatpersoner kan återvinning yrkas av en borgenär (60 § lagen om skuldsanering för privatpersoner). Enligt lagförslaget skall även en sådan talan få fortsättas av borgenären för konkursboets räkning, om gäldenären försätts i konkurs under skuldsaneringsförfarandet eller under giltighetstiden för ett fastställt betalningsprogram.

Ikraftträdelsebestämmelsen. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som de övriga lagar som ingår såsom lagförslag i propositionen.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om företagssanering**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 25 januari 1993 om företagssanering (47/1993) 8 § 4 mom., 10 § 4 mom., 25 § 1 mom., 27 § 1 mom., 32 § 2 mom., 53 § 2 mom. 3 punkten, 63 § 1 och 3 mom., 71 § 3 mom., 78 och 79 §, 87 § 5 mom. och 100 a §, av dessa lagrum 100 a § sådan den lyder i lag 1029/1993, samt
fogas till 18 § 2 mom. en ny 2 a-punkt, som följer:

8 §

Utredare

Utredarens uppdrag pågår tills saneringsförfarandet upphör och även därefter i den omfattning det är nödvändigt för att utredaren skall kunna handha delgivningar och meddelanden i anslutning till att saneringsförfarandet upphör skall bli gjorda samt slutföra de uppgifter som föreskrivs i 1 mom. 4 och 5 punkten.

10 §

Borgenärsdelegation

Om gäldenären i sin tjänst regelbundet har minst 50 personer i arbetsförhållande, har arbetskrafts- och näringscentralen på gäldenärens hemort rätt att till borgenärsdelegationen utse en företrädare för arbetskraftsförvaltningen, som får delta i delegationens arbete utan rösträtt.

18 §

Undantag från betalningsförbudet

Utan hinder av förbudet i 17 §

2 a) skall av en arbetstagares fordran som grundar sig på arbetsgivarens intressekontorsverksamhet, betalas ett belopp som motsvarar de medel vilka under tre månader före inledandet av förfarandet har avskilts från lön eller pension som betalas med anledning av arbetsförhållandet,

25 §

Borgenärens rätt att driva in en fordran hos tredje man

Inledande av ett saneringsförfarande hindrar inte borgenären att driva in skulden av en borgensman eller ur värdet av en säkerhet som har ställts av tredje man eller att säga upp skulden eller på något annat sätt åstadkomma att skulden förfaller till betalning i fråga om borgensmannen eller den som har ställt en ovan avsedd säkerhet, om borgensförbindelsen har givits eller säkerheten har ställts i affärsverksamhet eller därmed jämförbar verksamhet. Vad som ovan sagts om borgensman gäller även medgäldenärer. Mot gäldenären behöver inte riktas åtgärder i syfte att åstadkomma att skulden förfaller till betalning för att prestation skall kunna krävas av borgensmannen.

27 §

Vissa avtals ställning

Ett hyres- eller leasingavtal där gäldenären är hyrestagare kan, sedan förfarandet har inletts, sägas upp av gäldenären med iakttagande av 29 och 30 §, så att avtalet upphör två månader efter uppsägningen utan hinder av de villkor som gäller avtalets varaktighet eller uppsägning av det. Ersättningen för att avtalet upphör i förtid omfattar de direkta kostnaderna för återställande av besittningen av egendom samt skälig ersättning för annan skada som enligt vad uthyraren visar drabbar honom. I fråga om leasingavtal iaktas dessutom stadgandena i 26 § om hur de kreditkostnader som hänför sig till den icke ut-

nyttjade kredittiden skall räknas gäldenären till godo.

32 §

Skuld som uppkommit under förfarandet

Om gäldenären försätts i konkurs innan saneringsprogrammet upphör eller inom tre månader från det att saneringsförfarandet har upphört utan att ett saneringsprogram fastställts, har de fordringar som uppkommit efter det förfarandet inleddes till dess det upphörde samt räntan på dessa fordringar till den tidpunkt då medlen redovisas bästa förmannsrätt till betalning i konkurs efter de fordringar som avses i 3 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992). Utredarens och övervakarens obetalda arvoden och ersättningar samt räntan på dessa till den tidpunkt då medlen redovisas skall dock betalas först.

53 §

Hinder för fastställande

Finns det inte särskilda motskäl, får programmet inte heller fastställas, om

3) gäldenären, en personligt ansvarig bogsman i gäldenärsbolaget eller någon som hör till gäldenärsbolagets ledning har gjort sig skyldig eller med fog kan misstänkas ha gjort sig skyldig till ett förfarande för vilket han kan meddelas näringsförbud.

63 §

Ändring av programmet

Angående rättelse av skriv- eller räknefel eller därmed jämförbara klara fel i ett fastställt program gäller vad som stadgas om rättelse av dom. Detsamma gäller om skuldens belopp till följd av amortering eller av annan därmed jämförbar orsak har antecknats felaktigt i betalningsprogrammet. Domstolen kan även rätta andra slags fel i programmet, om de vilkas ställning påverkas av saken samtycker till det.

Om beloppet av en saneringsskuld eller en

borgenärs rätt fastställs annorlunda än vad som med stöd av 47 § 1 mom. har beaktats i saneringsprogrammet, skall programmet på yrkande av borgenären eller gäldenären ändras i den mån det avgörande som gäller borgenärens rätt påverkar innehållet i skuldreglering enligt programmet eller betalningsprogrammets innehåll. Detsamma gäller på motsvarande sätt om för borgenären på grund av återvinning av betalning uppkommer en fordran som avses i 38 §.

71 §

Beslut om att inleda förfarandet

Utredaren skall utan dröjsmål delge beslutet de borgenärer som framgår av gäldenärens ansökan eller utredning samt borgensmän, medgäldenärer och ställare av säkerhet. Om det är fråga om en gäldenär som avses i 10 § 4 mom., skall beslutet även delges arbetskrafts- och näringscentralen.

78 §

Beslut om att förfarandet skall upphöra utan att saneringsprogram fastställs

Om det yrkas att förfarandet skall avbrytas eller om en borgenär i ett saneringsskuldförhållande yrkar att gäldenären skall försättas i konkurs, skall domstolen ge gäldenären, utredaren, borgenärer som på grundval av storleken av sina fordringar anses vara betydande samt även andra borgenärer om domstolen anser att de behöver höras om ansökan tillfälle att inom en utsatt tid avge ett skriftligt yttrande eller kalla den som är delaktig i saken för att höras vid sammanträdet. Utredaren svarar för delgivningen av uppmaningar, kallelser och yrkanden till gäldenären och borgenärerna.

Beslut som innebär att saneringsförfarandet upphör skall utan dröjsmål av utredaren delges alla dem som är delaktiga i saken.

79 §

Beslut om att skuldreglering eller saneringsprogram skall förfalla

Innan det med stöd av 64 eller 65 § bestäms att en skuldreglering eller ett sane-

ringsprogram skall förfalla, skall domstolen ge gäldenären, övervakaren, borgenärer som på grundval av storleken av sina fordringar anses vara betydande samt även andra borgenärer om domstolen anser att de behöver höras om ansökan tillfälle att inom en utsatt tid avge ett skriftligt yttrande eller kalla den som är delaktig i saken för att höras vid sammanträdet.

Gäldenären och övervakaren samt, till den del domstolen anser det nödvändigt, även borgenärerna skall utan dröjsmål meddelas om att en skuldreglering har förfallit. Gäldenären, samtliga borgenärer och övervakaren skall meddelas om att saneringsprogrammet har förfallit.

87 §

Utredares arvode och ersättningar för kostnader

Om gäldenären försätts i konkurs, har utestående arvoden och ersättningar som avses i denna paragraf samt räntan på dessa belopp till den tidpunkt då medlen redovisas bästa förmånsrätt till betalning i konkurs efter de fordringar som avses i 3 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning och före de fordringar som avses i 32 § 2 mom. Vid utmätning har utestående

arvoden och ersättningar samma förmånsrätt som en fordran som avses i 4 § lagen om den ordning i vilken borgenärerna skall få betalning.

100 a §

Företagssaneringsregister

För uppdatering av registeruppgifter om gäldenärer, för domstolarna, för verkställighet, kreditövervakning samt statistikföring och undersökningar skall rättsregistercentralen så som närmare stadgas genom förordning föra ett register över ärenden som gäller saneringsförfarande. Var och en har rätt att få utdrag om uppgifter som förts in i registret. Om lämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning stadgas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den

Bestämmelserna i 27 § 1 mom. tillämpas inte på fordringar som härrör från tiden före lagens ikraftträdande.

Om beslutet att inleda saneringsförfarande har fattats innan denna lag träder i kraft, tillämpas inte 18 § 2 mom. 2 a-punkten, 32 § 2 mom. eller 87 § 5 mom.

2.

Lag**om ändring av lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1992 om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992) 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. samt
 fogas till lagen en ny 3 a § som följer:

3 a §

Förmånsrätt för fordran som har uppkommit i samband med företagssanering

Om den ställning en sådan fordran som har uppkommit mellan den tidpunkt när saneringsförfarandet inleddes och den tidpunkt när det upphörde har i en konkurs som inletts vid den tidpunkt som avses i 32 § 2 mom. lagen om företagssanering (47/1993), bestäms i nämnda lagrum. Om förmånsrätt i konkurs och vid utmätning för arvoden och ersättningar till utredare och övervakare bestäms i 87 § 5 mom. nämnda lag.

4 §

Förmånsrätt för underhållsbidrag

Om gäldenären genom dom har ålagts eller genom avtal som fastställts av socialnämnden förbundit sig att periodvis betala underhållsbidrag till sitt barn, skall en sådan underhållsbidragsfordran som förfallit till betalning under det sista året innan en konkurs inleds eller som förfaller till betalning efter att konkursen inletts och innan konkursdomen avkunnats, betalas efter de fordringar som nämns i 3 och 3 a §. Vid ut-

mätning har en underhållsbidragsfordran som förfallit till betalning under det sista året innan utmätningen verkställs motsvarande förmånsrätt. Förmånsrätt enligt denna paragraf gäller inte en regressfordran som en kommun innehar på grund av ett erlagt underhållsstöd.

5 §

Förmånsrätt på grund av företagsinteckning

För en fordran, till säkerhet för vilken en företagsinteckning enligt företagsinteckningslagen (634/1984) fastställts, utdelas vid konkurs före övriga fordringar 50 procent av värdet av den intecknade egendomen, efter att de i 3, 3 a och 4 § nämnda fordringarna har betalats. Betalning för den återstående delen av fordran sker enligt den grund som nämns i 2 §, om inte annat följer av 6 § 1 mom. 1 punkten.

Denna lag träder i kraft den .

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte om beslutet att inleda saneringsförfarande har fattats innan denna lag träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av konkursstadgan**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i konkursstadgan av den 9 november 1868 (31/1868) 19 § 3 mom. och 24 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1027/1993, som följer:

19 §

Domstolen skall utan dröjsmål och minst en månad före fataljedagen kungöra den offentliga stämningen i officiella tidningen. I kungörelsen skall dessutom anges dagen för konkursens början, den fataljedag för anmärkning mot bevakningar som avses i 35 § samt den tidpunkt då konkursdomen meddelades, gäldenärens namn och hemort samt personbeteckning eller affärs- och samfundssignum och handelsregisternummer. Om ett förfarande enligt lagen om företagssanering har varit anhängigt för gäldenärens vidkommande och konkursen börjar innan saneringsprogrammet upphört eller inom tre månader från det att saneringsförfarandet har upphört utan att ett saneringsprogram fastställts, skall i kungörelsen nämnas den dag då saneringsförfarandet har inletts och upphört. Om gäldenärens namn eller hemort har förändrats under de två senaste åren före konkursens början, skall också dessa tidigare namn och hemorter anges. I kungörelsen skall också anges boförvaltarens namn, adress och andra uppgifter om hur han kan kontaktas.

24 §

I bevakningsskriften skall beloppet av och grunden för fordran anges. I bevaknings-

skriften skall beloppet av eller grunden för yrkad ränta och den tid för vilken räntan yrkas anges särskilt. I fråga om en fordran som grundar sig på ett fortlöpande skuldförhållande skall det framgå av bevakningsskriften till vilken del fordran hänför sig till tiden före konkursens början. Om borgenären yrkar på förmånsrätt, skall grunden för yrkandet anges i skriften. Förmånsrätten för en fordran som har uppkommit mellan den tidpunkt när ett företagssaneringsförfarande inleddes och den tidpunkt när det upphörde skall beaktas även om borgenären inte har framställt något yrkande därom, men grunden för förmånsrätten dock framgår av bevakningsskriften. Till besvärsskriften skall fogas kopia av de handlingar som borgenären åberopar. I bevakningsskriften skall anges borgenärens namn och postadress samt andra uppgifter om hur han kan kontaktas.

Denna lag träder i kraft den

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte om beslutet om att inleda saneringsförfarande har fattats innan denna lag träder i kraft.

Med avvikelse från 105 och 106 § är en syssloman till utgången av 2001 inte skyldig att till domstolen inlämna uppgifter om den slutliga utredningen av ett konkursbo.

4.

Lag**om ändring av 2 och 23 § lagen om återvinning till konkursbo**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 26 april 1991 om återvinning till konkursbo (758/1991) 2 § 3 mom.,
sådan det lyder i lag 52/1993 samt
fogas till 23 § ett nytt 3 mom. som följer:

2 §

Fristdag

Om en gäldenärs egendom avträds till konkurs på ansökan som har gjorts medan ett förfarande enligt lagen om företagssanering (47/1993) varit anhängigt eller inom tre månader från det att saneringsförfarandet av någon annan orsak än fastställande av saneringsprogram har upphört, anses som fristdag den dag som avses i 35 § 2 mom. nämnda lag. Om en gäldenärs egendom avträds till konkurs på ansökan som har gjorts medan ett förfarande enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) varit anhängigt eller inom tre månader från det att skuldsaneringsansökan avslogs eller lämnades därhän, anses som fristdag den dag som avses i 60 § 2 mom. nämnda lag.

23 §

Talan om återvinning

Om gäldenären försätts i konkurs under ett företagssaneringsförfarande eller medan ett saneringsprogram gäller, kan gode männen eller sysslomännen i utredarens ställe fortsätta att på konkursboets vägnar föra en återvinningstalan som är anhängig vid denna tidpunkt. Om talan har väckts av en borgenär, kan denne fortsätta att föra talan på konkursboets vägnar. På motsvarande sätt kan borgenären fortsätta att föra en återvinningstalan som han har väckt i anslutning till skuldsanering för en privatperson. Talan får fortsättas under förutsättning att anmälan därom inom tre månader från inställelsedagen görs till den domstol som behandlar återvinningstalan.

Denna lag träder i kraft den

Helsingfors den 15 maj 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Justitieminister *Jussi Järventaus*

1.

Lag

om ändring av lagen om företagssanering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 25 januari 1993 om företagssanering (47/1993) 8 § 4 mom., 10 § 4 mom., 25 § 1 mom., 27 § 1 mom., 32 § 2 mom., 53 § 2 mom. 3 punkten, 63 § 1 och 3 mom., 71 § 3 mom., 78 och 79 §, 87 § 5 mom. och 100 a §, av dessa lagrum 100 a § sådan den lyder i lag 1029/1993, samt
fogas till 18 § 2 mom. en ny 2 a-punkt, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Utredare

Utredarens uppdrag pågår tills saneringsprogrammet fastställs, om inte förfarandet upphör före det.

Utredarens uppdrag pågår tills saneringsförfarandet upphör och även därefter i den omfattning det är nödvändigt för att utredaren skall kunna handha delgivningar och meddelanden i anslutning till att saneringsförfarandet upphör skall bli gjorda samt slutföra de uppgifter som föreskrivs i 1 mom. 4 och 5 punkten.

10 §

Borgenärsdelegation

Om gäldenären i sin tjänst regelbundet har minst 50 personer i arbetsförhållande, har Arbetskraftsdistriktsbyrån på gäldenärens hemort rätt att till borgenärsdelegationen utse en företrädare för Arbetskraftsförvaltningen, som får delta i delegationens arbete utan rösträtt.

Om gäldenären i sin tjänst regelbundet har minst 50 personer i arbetsförhållande, har Arbetskrafts- och näringscentralen på gäldenärens hemort rätt att till borgenärsdelegationen utse en företrädare för Arbetskraftsförvaltningen, som får delta i delegationens arbete utan rösträtt.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

Undantag från betalningsförbudet

Utan hinder av förbudet i 17 §

2 a) skall av en arbetstagers fordran som grundar sig på arbetsgivarens intressekontors verksamhet, betalas ett belopp som motsvarar de medel vilka under tre månader före inledandet av förfarandet har avskilts från lön eller pension som betalas med anledning av arbetsförhållandet,

25 §

Borgenärens rätt att driva in en fordran hos tredje man

Att ett saneringsförfarande inleds hindrar inte att en saneringsskuld drivs in hos en borgensman, om borgensförbindelsen har givits i borgensmannens affärsverksamhet eller därmed jämförbar verksamhet, och inte heller att någon annan av tredje man ställd säkerhet används till betalning av en fordran, om säkerheten har ställts i affärsverksamhet eller därmed jämförbar verksamhet. Vad som ovan sagts om borgensman gäller även medgäldenärer.

25 §

Borgenärens rätt att driva in en fordran hos tredje man

Inledande av ett saneringsförfarande hindrar inte borgenären att driva in skulden av en borgensman eller ur värdet av en säkerhet som har ställts av tredje man eller att säga upp skulden eller på något annat sätt åstadkomma att skulden förfaller till betalning i fråga om borgensmannen eller den som har ställt en ovan avsedd säkerhet, om borgensförbindelsen har givits eller säkerheten har ställts i affärsverksamhet eller därmed jämförbar verksamhet. Vad som ovan sagts om borgensman gäller även medgäldenärer. Mot gäldenären behöver inte riktas åtgärder i syfte att åstadkomma att skulden förfaller till betalning för att prestation skall kunna krävas av borgensmannen.

27 §

Vissa avtals ställning

Ett hyres- eller leasingavtal där gäldenären är hyrestagare kan, sedan förfarandet har inletts, sägas upp av gäldenären med iakttagande av 29 och 30 §§ så att avtalet upphör två månader efter uppsägningen utan hinder

27 §

Vissa avtals ställning

Ett hyres- eller leasingavtal där gäldenären är hyrestagare kan, sedan förfarandet har inletts, sägas upp av gäldenären med iakttagande av 29 och 30 §, så att avtalet upphör två månader efter uppsägningen utan hinder

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

av de villkor som gäller avtalets varaktighet eller uppsägning av det. Ersättningen för att avtalet upphör i förtid omfattar *utöver den hyra eller det vederlag som hänför sig till uppsägningstiden*, de direkta kostnaderna för återställande av besittningen av egendom samt skälig ersättning för annan skada som enligt vad uthyraren visar drabbar honom. I fråga om leasingavtal iakttas dessutom stadgandena i 26 § om hur de kreditkostnader som hänför sig till den icke utnyttjade kredittiden skall räknas gäldenären till godo.

av de villkor som gäller avtalets varaktighet eller uppsägning av det. Ersättningen för att avtalet upphör i förtid omfattar de direkta kostnaderna för återställande av besittningen av egendom samt skälig ersättning för annan skada som enligt vad uthyraren visar drabbar honom. I fråga om leasingavtal iakttas dessutom stadgandena i 26 § om hur de kreditkostnader som hänför sig till den icke utnyttjade kredittiden skall räknas gäldenären till godo.

32 §

Skuld som uppkommit under förfarandet

Om gäldenären försätts i konkurs innan saneringsprogrammet upphör eller inom tre månader från det saneringsförfarandet *av någon annan orsak* har upphört, är de skulder som uppkommit efter det förfarandet inleddes till dess det upphörde i samma ställning som massaskulder.

Om gäldenären försätts i konkurs innan saneringsprogrammet upphör eller inom tre månader från det att saneringsförfarandet har upphört *utan att ett saneringsprogram fastställts*, har de fordringar som uppkommit efter det förfarandet inleddes till dess det upphörde *samt räntan på dessa fordringar till den tidpunkt då medlen redovisas bästa förmånsrätt till betalning i konkurs efter de fordringar som avses i 3 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992). Utredarens och övervakarens obetalda arvoden och ersättningar samt räntan på dessa till den tidpunkt då medlen redovisas skall dock betalas först.*

53 §

Hinder för fastställande

Finns det inte särskilda motskäl, får programmet inte heller fastställas, om

3) gäldenären, en personligt ansvarig bolagsman i gäldenärsbolaget eller någon som hör till gäldenärsbolagets ledning har gjort sig skyldig eller med fog kan misstänkas ha gjort sig skyldig till ett förfarande för vilket han kunde ha meddelats näringsförbud, om gäldenären i stället för inledande av sane-

3) gäldenären, en personligt ansvarig bolagsman i gäldenärsbolaget eller någon som hör till gäldenärsbolagets ledning har gjort sig skyldig eller med fog kan misstänkas ha gjort sig skyldig till ett förfarande för vilket han *kan meddelas* näringsförbud.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ringsförfarande skulle ha försatts i konkurs.

63 §

Ändring av programmet

Angående rättelse av skriv- eller räknefel eller därmed jämförbara klara fel i ett fastställt program gäller vad som stadgas om rättelse av dom. Domstolen kan även rätta andra slags fel i programmet, om de vilkas ställning påverkas av saken samtycker till det.

Om beloppet av en saneringsskuld i ett fall som avses i 57 § 3 mom. eller en borgenärs rätt i övrigt fastställs annorlunda än vad som har beaktats i saneringsprogrammet, skall programmet på yrkande av borgenären eller gäldenären ändras i den mån det avgörande som gäller borgenärens rätt påverkar innehållet i skuldreglering enligt programmet. Detsamma gäller på motsvarande sätt, om för borgenären på grund av återvinning av betalning uppkommer en fordran som avses i 38 §.

63 §

Ändring av programmet

Angående rättelse av skriv- eller räknefel eller därmed jämförbara klara fel i ett fastställt program gäller vad som stadgas om rättelse av dom. Detsamma gäller om skuldens belopp till följd av amortering eller av annan därmed jämförbar orsak har antecknats felaktigt i betalningsprogrammet. Domstolen kan även rätta andra slags fel i programmet, om de vilkas ställning påverkas av saken samtycker till det.

Om beloppet av en saneringsskuld eller en borgenärs rätt fastställs annorlunda än vad som med stöd av 47 § 1 mom. har beaktats i saneringsprogrammet, skall programmet på yrkande av borgenären eller gäldenären ändras i den mån det avgörande som gäller borgenärens rätt påverkar innehållet i skuldreglering enligt programmet eller betalningsprogrammets innehåll. Detsamma gäller på motsvarande sätt om för borgenären på grund av återvinning av betalning uppkommer en fordran som avses i 38 §.

71 §

Beslut om att inleda förfarandet

Utredaren skall utan dröjsmål delge beslutet de borgenärer som framgår av gäldenärens ansökan eller utredning samt borgensmän, medgäldenärer och ställare av säkerhet. Om det är fråga om en gäldenär som avses i 10 § 4 mom., skall beslutet även delges arbetskraftsdistriktsbyrån.

Utredaren skall utan dröjsmål delge beslutet de borgenärer som framgår av gäldenärens ansökan eller utredning samt borgensmän, medgäldenärer och ställare av säkerhet. Om det är fråga om en gäldenär som avses i 10 § 4 mom., skall beslutet även delges arbetskrafts- och näringscentralen.

78 §

Beslut om att förfarandet skall upphöra utan att saneringsprogram fastställs

Om det yrkas att förfarandet skall avbrytas

78 §

Beslut om att förfarandet skall upphöra utan att saneringsprogram fastställs

Om det yrkas att förfarandet skall avbrytas

Gällande lydelse

eller om en borgenär i ett saneringsskuldförhållande yrkar att gäldenären skall försättas i konkurs, skall domstolen ge gäldenären, utredaren och borgenärerna tillfälle att inom en utsatt tid avge ett skriftligt yttrande eller kalla den som är delaktig i saken för att höras vid sammanträdet. Utredaren svarar för delgivningen av [en] uppmaningar, kallelser och yrkanden till gäldenären och borgenärerna.

79 §

Beslut om att skuldreglering eller saneringsprogram skall förfalla

Innan det med stöd av 64 eller 65 § bestäms att en skuldreglering eller ett saneringsprogram skall förfalla skall domstolen ge gäldenären, borgenärerna och övervakaren tillfälle att inom en utsatt tid avge ett skriftligt yttrande i ärendet eller kalla den som är delaktig i saken för att höras vid sammanträdet.

Föreslagen lydelse

eller om en borgenär i ett saneringsskuldförhållande yrkar att gäldenären skall försättas i konkurs, skall domstolen ge gäldenären, utredaren, *borgenärer som på grundval av storleken av sina fordringar anses vara betydande samt även andra borgenärer om domstolen anser att de behöver höras om ansökan* tillfälle att inom en utsatt tid avge ett skriftligt yttrande eller kalla den som är delaktig i saken för att höras vid sammanträdet. Utredaren svarar för delgivningen av uppmaningar, kallelser och yrkanden till gäldenären och borgenärerna.

Beslut som innebär att saneringsförfarandet upphör skall utan dröjsmål av utredaren delges alla dem som är delaktiga i saken.

79 §

Beslut om att skuldreglering eller saneringsprogram skall förfalla

Innan det med stöd av 64 eller 65 § bestäms att en skuldreglering eller ett saneringsprogram skall förfalla, skall domstolen ge gäldenären, övervakaren, *borgenärer som på grundval av storleken av sina fordringar anses vara betydande samt även andra borgenärer om domstolen anser att de behöver höras om ansökan* tillfälle att inom en utsatt tid avge ett skriftligt yttrande eller kalla den som är delaktig i saken för att höras vid sammanträdet.

Gäldenären och övervakaren samt, till den del domstolen anser det nödvändigt, även borgenärerna skall utan dröjsmål meddelas om att en skuldreglering har förfallit. Gäldenären, samtliga borgenärer och övervakaren skall meddelas om att saneringsprogrammet har förfallit.

87 §

Utredarens arvode och ersättningar för kostnader

Om gäldenären försätts i konkurs, är uteslående arvoden och ersättningar som avses i denna paragraf i samma ställning i konkursen som konkurskostnaderna. Vid utmätning

Om gäldenären försätts i konkurs, har uteslående arvoden och ersättningar som avses i denna paragraf *samt räntan på dessa belopp till den tidpunkt då medlen redovisas bästa*

Gällande lydelse

har utestående arvoden och ersättningar samma förmånsrätt som en fordran som avses i 4 § lagen om borgenärernas inbördes rätt till betalning (1578/92).

100 a §

Företagssaneringsregister

För uppdatering av registeruppgifter om gäldenärer, för domstolarna, för verkställighet, kreditövervakning samt statistikföring och undersökningar skall justitieministeriet så som närmare stadgas genom förordning föra ett register över ärenden som gäller saneringförfarande. Var och en har rätt att få utdrag om uppgifter som förts in i registret. Om lämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning stadgas genom förordning.

Föreslagen lydelse

förmånsrätt till betalning i konkurs efter de fordringar som avses i 3 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning och före de fordringar som avses i 32 § 2 mom. Vid utmätning har utestående arvoden och ersättningar samma förmånsrätt som en fordran som avses i 4 § lagen om den ordning i vilken borgenärerna skall få betalning.

100 a §

Företagssaneringsregister

För uppdatering av registeruppgifter om gäldenärer, för domstolarna, för verkställighet, kreditövervakning samt statistikföring och undersökningar skall rättsregistercentralen så som närmare stadgas genom förordning föra ett register över ärenden som gäller saneringförfarande. Var och en har rätt att få utdrag om uppgifter som förts in i registret. Om lämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning stadgas genom förordning.

*Denna lag träder i kraft den .
Bestämmelserna i 27 § 1 mom. tillämpas inte på fordringar som härrör från tiden före lagens ikraftträdande.*

Om beslutet att inleda saneringsförfarande har fattats innan denna lag träder i kraft, tillämpas inte 18 § 2 mom. 2 a-punkten, 32 § 2 mom. eller 87 § 5 mom.

2.

Lag

om ändring av lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1992 om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992) 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. samt
fogas till lagen en ny 3 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Förmånsrätt för fordran som har uppkommit i samband med företagssanering

Om den ställning en sådan fordran som har uppkommit mellan den tidpunkt när saneringsförfarandet inleddes och den tidpunkt när det upphörde har i en konkurs som inletts vid den tidpunkt som avses i 32 § 2 mom. lagen om företagssanering (47/1993), bestäms i nämnda lagrum. Om förmånsrätt i konkurs och vid utmätning för arvoden och ersättningar till utredare och övervakare bestäms i 87 § 5 mom. nämnda lag.

4 §

Förmånsrätt för underhållsbidrag

Om gäldenären genom dom har ålagts el-
ler genom avtal som fastställts av social-
nämnden förbundit sig att periodvis betala
underhållsbidrag till sitt barn, skall en sådan
underhållsbidragsfordran som förfallit till
betalning under det sista året innan en kon-
kurs inleds eller som förfaller till betalning
efter att konkursen inletts och innan kon-
kursdomen avkunnats, betalas efter de for-
dringar som nämns i 3 §. Vid utmätning har
en underhållsbidragsfordran som förfallit till
betalning under det sista året innan utmät-
ningen verkställs motsvarande förmånsrätt.
Förmånsrätt enligt denna paragraf gäller inte
en regressfordran som en kommun innehar
på grund av ett erlagt underhållsstöd.

4 §

Förmånsrätt för underhållsbidrag

Om gäldenären genom dom har ålagts el-
ler genom avtal som fastställts av social-
nämnden förbundit sig att periodvis betala
underhållsbidrag till sitt barn, skall en sådan
underhållsbidragsfordran som förfallit till
betalning under det sista året innan en kon-
kurs inleds eller som förfaller till betalning
efter att konkursen inletts och innan kon-
kursdomen avkunnats, betalas efter de for-
dringar som nämns i 3 och 3 a §. Vid
utmätning har en underhållsbidragsfordran
som förfallit till betalning under det sista
året innan utmätningen verkställs motsvaran-
de förmånsrätt. Förmånsrätt enligt denna
paragraf gäller inte en regressfordran som en
kommun innehar på grund av ett erlagt un-
derhållsstöd.

Gällande lydelse

5 §

Förmånsrätt på grund av företagsinteckning

För en fordran, till säkerhet för vilken en företagsinteckning enligt företagsinteckningslagen (634/84) fastställts, utdelas vid konkurs före övriga fordringar 50 procent av värdet av den intecknade egendomen, efter att de i 3 och 4 §§ nämnda fordringarna har betalats. Betalning för den återstående delen av fordran sker enligt den grund som nämns i 2 §, om inte annat följer av 6 § 1 mom. 1 punkten.

Föreslagen lydelse

5 §

Förmånsrätt på grund av företagsinteckning

För en fordran, till säkerhet för vilken en företagsinteckning enligt företagsinteckningslagen (634/1984) fastställts, utdelas vid konkurs före övriga fordringar 50 procent av värdet av den intecknade egendomen, efter att de i 3, 3 a och 4 § nämnda fordringarna har betalats. Betalning för den återstående delen av fordran sker enligt den grund som nämns i 2 §, om inte annat följer av 6 § 1 mom. 1 punkten.

Denna lag träder i kraft den .
Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte om beslutet att inleda saneringsförfarande har fattats innan denna lag träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av konkursstadgan

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i konkursstadgan av den 9 november 1868 (31/1868) 19 § 3 mom. och 24 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1027/1993, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

Domstolen skall utan dröjsmål och minst en månad före fataljedagen kungöra den offentliga stämningen i officiella tidningen. I kungörelsen skall dessutom anges dagen för konkursens början, den fataljedag för anmärkning mot bevakningar som avses i 35 § samt den tidpunkt då konkursdomen meddelas, gäldenärens namn och hemort samt personbeteckning eller affärs- och samfunds-signum och handelsregisternummer. Om gäldenärens namn eller hemort har förändrats under de två senaste åren före konkursens början, skall också dessa tidigare namn och hemorter anges. I kungörelsen skall också anges boförvaltarens namn, adress och andra uppgifter om hur han kan kontaktas.

Domstolen skall utan dröjsmål och minst en månad före fataljedagen kungöra den offentliga stämningen i officiella tidningen. I kungörelsen skall dessutom anges dagen för konkursens början, den fataljedag för anmärkning mot bevakningar som avses i 35 § samt den tidpunkt då konkursdomen meddelades, gäldenärens namn och hemort samt personbeteckning eller affärs- och samfunds-signum och handelsregisternummer. Om ett förfarande enligt lagen om företagssanering varit anhängigt för gäldenärens vidkommande och konkursen börjar innan saneringsprogrammet upphört eller inom tre månader från det att saneringsförfarandet har upphört utan att ett saneringsprogram fastställts, skall i kungörelsen nämnas den dag då saneringsförfarandet har inletts och upphört. Om gäldenärens namn eller hemort har förändrats under de två senaste åren före konkursens början, skall också dessa tidigare namn och hemorter anges. I kungörelsen skall också anges boförvaltarens namn, adress och andra uppgifter om hur han kan kontaktas.

24 §

I bevakningsskriften skall beloppet av och grunden för fordran anges. I bevakningsskriften skall beloppet av eller grunden för yrkad ränta och den tid för vilken räntan yrkas anges särskilt. I fråga om en fordran som grundar sig på ett fortlöpande skuldförhållande skall det framgå av bevakningsskriften till vilken del fordran hänför sig till tiden före konkursens början. Om borgenären yrkar på förmånsrätt, skall grunden för yrkandet anges i skriften. Till besvärsskrif-

24 §

I bevakningsskriften skall beloppet av och grunden för fordran anges. I bevakningsskriften skall beloppet av eller grunden för yrkad ränta och den tid för vilken räntan yrkas anges särskilt. I fråga om en fordran som grundar sig på ett fortlöpande skuldförhållande skall det framgå av bevakningsskriften till vilken del fordran hänför sig till tiden före konkursens början. Om borgenären yrkar på förmånsrätt, skall grunden för yrkandet anges i skriften. Förmånsrätten för

Gällande lydelse

ten skall fogas kopia av de handlingar som borgenären åberopar. I bevakningsskriften skall anges borgenärens namn och postadress samt andra uppgifter om hur han kan kontaktas.

Föreslagen lydelse

en fordran som har uppkommit mellan den tidpunkt när ett företagssaneringsförfarande inleddes och den tidpunkt när det upphörde skall beaktas även om borgenären inte har framställt något yrkande därom, men grunden för förmånsrätten dock framgår av bevakningsskriften. Till besvärsskriften skall fogas kopia av de handlingar som borgenären åberopar. I bevakningsskriften skall anges borgenärens namn och postadress samt andra uppgifter om hur han kan kontaktas.

Denna lag träder i kraft den

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte om beslutet om att inleda saneringsförfarande har fattats innan denna lag träder i kraft.

Med avvikelse från 105 och 106 § är en syssloman till utgången av 2001 inte skyldig att till domstolen inlämna uppgifter om den slutgiltiga utredningen av ett konkursbo.

4.

Lag**om ändring av 2 och 23 § lagen om återvinning till konkursbo**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 26 april 1991 om återvinning till konkursbo (758/1991) 2 § 3 mom.,
 sådant det lyder i lag 52/1993 samt
fogas till 23 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §*Fristdag*

Om en gäldenärs egendom avträds till konkurs på ansökan som har gjorts medan ett förfarande enligt lagen om företagssanering (47/93) varit anhängigt, anses som fristdag den dag som avses i 35 § 2 mom. nämnda lag. Om en gäldenärs egendom avträds till konkurs på ansökan som har gjorts medan ett förfarande enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93) varit anhängigt, anses som fristdag den dag då ansökan om skuldsaneringen gjordes.

Om en gäldenärs egendom avträds till konkurs på ansökan som har gjorts medan ett förfarande enligt lagen om företagssanering (47/1993) varit anhängigt *eller inom tre månader från det att saneringsförfarandet av någon annan orsak än fastställande av saneringsprogram har upphört*, anses som fristdag den dag som avses i 35 § 2 mom. nämnda lag. Om en gäldenärs egendom avträds till konkurs på ansökan som har gjorts medan ett förfarande enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) varit anhängigt *eller inom tre månader från det att skuldsaneringsansökan avslögs eller lämnades därhän*, anses som fristdag den dag som avses i 60 § 2 mom. nämnda lag.

23 §*Talan om återvinning*

Om gäldenären försätts i konkurs under ett företagssaneringsförfarande eller medan ett saneringsprogram gäller, kan gode männen eller sysslomännen i utredarens ställe fortsätta att på konkursboets vägnar föra en återvinningstalan som är anhängig vid denna tidpunkt. Om talan har väckts av en borgenär, kan denne fortsätta att föra talan på

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

konkursboets vägnar. På motsvarande sätt kan borgenären fortsätta att föra en återvinningstalan som han har väckt i anslutning till skuldsanering för en privatperson. Talan får fortsättas under förutsättning att anmälan därom inom tre månader från inställelsedagen görs till den domstol som behandlar återvinningstalan.

Denna lag träder i kraft den